

PRODAJA KMETIJSKIH IN GOZDARSKIH PRIDELKOV IN PROIZVODOV PREKO PRODAJNIH AVTOMATOV PO 1. JANUARJU 2026

Dne 26. novembra 2024 je bil v Uradnem listu RS št. 100/2024 objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR-C), ki določa, da bodo morali prodajni avtomati za prodajo kmetijskih in gozdarskih pridelkov in proizvodov po 1. januarju 2026 izvajati postopek davčnega potrjevanja računov v skladu z ZDavPR. Izjeme so avtomati za prodajo kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru osnovne kmetijske dejavnosti, ki so oproščeni DDV.

Finančna uprava Republike Slovenije je izpostavila, da bodo morali avtomati, ki bodo od 1. januarja 2026 dalje izdajali in davčno potrjevali račune:

- izvajati postopek davčnega potrjevanja računov v skladu z ZDavPR,
- veljajo enaka pravila kot za vse ostale zavezanke, ki morajo ob gotovinskem plačilu izdati in davčno potrditi račun in
- izpolniti vse povezane obveznosti (prijava poslovnega prostora, sprejem internega akta in druge zahteve, vezane na davčno potrjevanje računov).

Pojasnili so:

I.

Glede mlekomatov in DDV zavezancev:

Če ste DDV zavezanec in imate star mlekomat, ki ne omogoča nadgradnje, bo potrebna prilagoditev. Od 1. januarja 2026 dalje bo za avtomate, ki ne izdajajo računov, veljala obveznost sporočanja podatkov o prodaji davčnemu organu. Vendar obstaja pomembna izjema - avtomati za prodajo kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, ki so oproščeni DDV po 94.k členu ZDDV-1, so izzeti iz obveznosti sporočanja podatkov.

Druge izjeme so še:

- 1. menjalni avtomati za prodajo žetonov;*
- 2. že omenjeni avtomati za prodajo kmetijskih in gozdarskih pridelkov (4.odstavek 14.a člena ZDavPR);*
- 3. avtomati za prodajo blaga in storitev, ki so brez električnega napajanja, stojijo izven poslovnih prostorov zavezanca in delujejo brez navzočnosti fizične osebe.*

V skladu z ZDDV-1 mora podatke o prodaji blaga oz. storitev davčni zavezanec zagotoviti s popisom začetnih in končnih zalog, ki ga opravi najmanj enkrat mesečno (3. odstavek 81.a člen ZDDV-1; ta obveznost pa ne velja za dobave iz OKGD, obdavčene po KD, opravljene končnim potrošnikom, za katere velja izjema od obveznosti izdaje računa po 1.odst. 81.a člena ZDDV-1).

Torej, če starega mlekomata ni mogoče nadgraditi in niste oproščeni obveznosti po 94.k členu ZDDV-1, bo potrebno kupiti novega, ki omogoča povezavo in poročanje. Pomembno je razlikovati med DDV zavezanci, ki prodajajo lastne kmetijske pridelke (osnovna kmetijska in gozdarska dejavnost, oproščena DDV) in tistimi, ki prodajajo predelane izdelke ali imajo druge dejavnosti.

II.

Glede prodaje izdelkov z drugih kmetij:

Če prodajate tudi izdelke drugih kmetij, mora podatke o prodaji sporočiti tisti zavezanec, ki je lastnik avtomata. Pri prodaji v tujem imenu in za tuj račun je ob sporočanju podatkov potrebno navesti tudi davčno številko davčnega zavezanca, v imenu in za račun katerega je bila opravljena prodaja.

III.

Glede dopolnilne dejavnosti na kmetiji:

Če imate dopolnilno dejavnost na kmetiji, morate preveriti, ali vaša dejavnost spada med izjeme (glej zgoraj). Izjeme so avtomati za prodajo kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru osnovne kmetijske dejavnosti, ki so oproščeni DDV. Če ne spadate med izjeme, bo nadgradnja prodajnega avtomata potrebna. To pomeni, da dosedanje letno poročanje ne zadostuje za izpolnjevanje novih obveznosti. Če prodajate predelane izdelke (ne le osnovne kmetijske in gozdarske pridelke), bo nadgradnja avtomata potrebna ne glede na dosedanje letno poročanje.

IV.

Glede načina poročanja:

Za avtomate, ki ne izdajajo računov, bo obvezno sporočanje podatkov o prodaji v elektronski obliki po elektronski poti. Podatki se pošiljajo sproti ob vsaki prodaji ali v roku 10 delovnih dni, če na lokaciji ni mogoča vzpostavitev elektronske povezave. Sporočiti bo potrebno: davčno številko, datum in čas prodaje, številko transakcije, vrednost prodaje, vrednost za plačilo in druge zahtevane podatke. Tehnična navodila za razvijalce so dostopna na spletni strani eDavki.

Za samo poročanje ni predvidenega posebnega obrazca, temveč bo potrebna tehnična integracija z informacijskim sistemom FURS. Sporočanje bo potekalo preko API vmesnika, za kar so na voljo tehnična navodila za razvijalce na spletni strani eDavki v zavihku Dokumenti, mapa DPR Tehnične specifikacije.

V.

Glede odložitve prodaje:

Prodajo preko avtomata lahko nadaljujete do 31. decembra 2025 pod trenutnimi pogoji. Od 1. januarja 2026 dalje bo potrebno izpolnjevati nove obveznosti, razen če spadate med izjeme. Če ne morete zagotoviti ustrezne nadgradnje, bi bilo smiselno začasno prekiniti prodajo, dokler ne zagotovite skladnosti z novimi zahtevami.

VI.

Glede identifikacijske oznake avtomata (IOA):

Za vse avtomatske prodaje bo po 1. januarju 2026 potrebna tudi identifikacijska oznaka avtomata (IOA), ki mora biti vidno nameščena na avtomatu. IOA je potrebno pridobiti pred začetkom uporabe avtomata. Vlogo za pridobitev IOA se oddaja v eDavkih (obrazec DPR-IO). Za vsak avtomat je potrebna posebna oznaka.

Ne obstaja prehodno obdobje za prilagoditev po 1. januarju 2026. Če avtomat ne bo ustrezno nadgrajen do tega datuma in ne spada med izjeme, z njim po tem datumu ne bo dovoljeno prodajati brez izpolnjevanja novih obveznosti.

Za podrobnejše informacije lahko kmetijam svetujemo, da preverijo Zakon o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR) in njegove spremembe, ki določajo nove obveznosti za avtomate.

Več informacij najdete na spletni povezavi: `Davcne_blagajne_in_davcno_potrjevanje_racunov`

https://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Nadzor/Podrocja/Davcne_blagajne_in_VKR/Opis/Davcne_blagajne_in_davcno_potrjevanje_racunov.docx

Če ste ugotovili, da boste morali nadgraditi prodajni avtomat, pa ne veste, na koga bi se obrnili, pokličite specialistko za ekonomiko v kmetijstvu na KGZS – Zavodu NM ali avtorico prispevka.

Avtorica:
Mateja Zajc,
KGZS – Zavod NM